

Tortosa

Retiren les muses del Coliseum del Balneari d'en Porcar per estudiar-les

Són obra de l'escultor tortosí Víctor Cerveto, deixeble del reconegut Agustí Querol, segons una notícia del 1934

Les dues muses presidint la façana de l'espectacular Coliseum, a la plaça Alfons de Tortosa, el 1969. FOTO: ANTONIO ROCA CID

Tros d'una de les muses al balneari. FOTO: CEDIDA

MARINA PALLÀS CATURLA
TORTOSA

Tortosa ha retirat del Balneari d'en Porcar les escultures de les muses que presidien la façana de l'antic cinema i teatre Coliseum, enderrocat fa cinquanta anys, el 1972. Les dos muses van estar un temps llançades a la plaça d'Alfons XII, fins que la brigada les va retirar al Balneari d'en Porcar, terreny emprat com a magatzem municipal després que l'Ajuntament de Tortosa el comprés l'any 1975 a les monges salesianes. Ara, s'han traslladat a l'actual magatzem de la brigada municipal amb la intenció d'estudiar-les, segons fonts municipals.

Les muses són l'únic que es va salvar de l'enderrocament del Coliseum. Oblidades durant cinc dècades, actualment es troben en mal estat, amb parts trencades, i fins fa poques setmanes es trobaven en una pila de runa a l'espai on properament es construirà la Casa de les Tres Cultures, com va informar el *Diari* el passat 27 de març. Una és Terpsícore, musa de la dansa, amb una lira; l'altra, Ta-

lia, musa de la comèdia, amb una màscara a les mans.

El Coliseum, inaugurat l'octubre de 1934 i propietat de Bernardo Grego, perviu en la memòria dels tortosins com el cinema i teatre més magnífic que ha tingut mai la ciutat, amb un edifici imponent a la plaça Alfons XII, cor de la burgesia tortosina. Tenia fins a 1.153 localitats. Va ser víctima de l'especulació immobiliària i al seu lloc es va construir un gran bloc de pisos, el 1972.

Tot apuntava que les escultures no eren obra de cap escultor reconegut i que havien sigut encanregades per catàleg, però una notícia de *La Vanguardia* de 1934, descoberta per la historiadora de l'art Belí Artigas, ara posa en dubte aquesta informació. «El escultor tortosí Víctor Cerveto, resident en Barcelona, ha terminado las dos estatuas, una representando el cine y la otra el teatro, que han de coronar la fachada del Coliseum, el nuevo teatro que se está construyendo en ésta, en el mismo solar donde se levantaba el Principal», relata un breu del 9 de febrer de 1934.

Per a Artigas, aquesta transcendent revelació hauria de ser tinguda en compte per l'Ajuntament de la ciutat. «És fort que en 50 anys ningú haja pensat que podien tenir importància», valora. «Caldria documentar-les i restaurar-les. Si encara hi ha la base, és possible que vagin signades. Cerveto va morir el 5 de gener de 1936, així que si són d'ell, van ser potser les últimes obres que va fer».

Artigas es troba actualment estudiant la gran tradició de l'art de l'escultura que hi ha hagut a Tortosa. I és que durant la segona meitat del segle XIX la capital ebrenga va tenir grans artistes, reconeguts arreu del país, pintors com Francesc Gimeno, Antoni Casanova, Juli Moisès, Josep Maria Marquès, o escultors com Josep Antoni Santigosa, Agustí Querol, Antoni Riba (pare del poeta Carles Riba Bracons, i que es coneix professionalment per ser l'autor dels «angelets» de la façana de la casa Vicens, obra de Gaudí) o la família Cerveto, amb el pare Ramon, i els fills, Víctor, Antoni i Ricard Cerveto i Riba.

Nissaga d'artistes Qui era Víctor Cerveto?

Víctor Cerveto Riba (Tortosa, 1861- Barcelona, 1936) va ser escultor, fill del també escultor Ricard Cerveto Bestraten. La nissaga artística dels Cerveto està formada també per Ramon, Antoni, Josep i Ricard. El seu cosí Antoni Riba Garcia, també escultor, és el pare del reconegut poeta Carles Riba Bracons. Víctor Cerveto va fer els seus estudis a la Real Academia de San Fernando de Madrid i va començar la seua estreta col·laboració amb l'escultor tortosí Agustí Querol. En morir aquest, va ser el responsable del seu taller i va acabar algunes de les seues obres.

Ell i el seu germà pintor Antoni van ser molt amics del polifacètic Francesc Mestre i Noé. Mestre i Noé de fet va publicar una biografia de Víctor Cerveto el 1925 a la revista *La Zuda*.

Com registra Maria Mestre i Pratdepàdua a la seua tesi sobre

Víctor Cerveto Riba. FOTO: ACBE

Mestre i Noé, tots formaven part d'un grup d'artistes de grans noms de la cultura catalana de l'època, com Lluís Dòminech i Montaner, Josep Yxart, Narcís Oller o Àngel Guimerà. Cerveto és autor d'alguns misteris de la Setmana Santa tortosina i al Museu de Tortosa es troba el bust que va realitzar d'Agustí Querol. També és autor d'una estàtua de bronze a Mossèn Sol (no l'actual) i d'una a Ros de Medrano, tombada el 1932.